

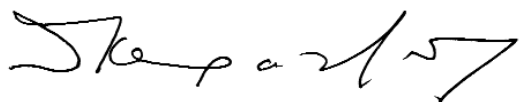
ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΜΟΧΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών συμπληρώνει φέτος 75 χρόνια συνεχούς λειτουργίας και προσφοράς προς το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και την ελληνική οικονομία. Με την ευκαιρία αυτή, παρουσιάζουμε μια σύντομη ανασκόπηση της συμβολής των ελληνικών τραπεζών προς το κοινωνικό σύνολο και την οικονομική ανάπτυξη του τόπου μας.

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν μια μαρτυρία της σημαντικής προσφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων, ιδιαίτερα μετά τη ριζική αναμόρφωση της δομής του ελληνικού τραπεζικού συστήματος των τελευταίων χρόνων. Ταυτόχρονα όμως, η συνοπτική αυτή ανασκόπηση δείχνει τις δυνατότητες και προοπτικές του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς και παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Ευχαριστώ την κυρία Δ. Νικολίτσα, τον κ. Π. Μυλωνά και τον κ. Δ. Μαρούλη, οι οποίοι εργάστηκαν αποτελεσματικά για τη σύνταξη του ως άνω κειμένου.

Θεόδωρος Β. Καρατζάς

*Πρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών
Μάρτιος 2003*

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΜΟΧΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η είσοδος μας στην Ευρωζώνη αποτελεί πρόκληση για την ελληνική οικονομία. Η χώρα μας καλείται τώρα να αντιμετωπίσει επί ίσοις όροις τον ανταγωνισμό με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης και να φτάσει το βιοτικό επίπεδό τους. Ολοι οι φορείς της οικονομίας πρέπει να συμβάλουν στην προσπάθεια αυτή, υιοθετώντας διεθνή πρότυπα καλής διαχείρισης. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι ομολογουμένως ο κλάδος, ο οποίος έχει καλύψει το μεγαλύτερο έδαφος προς αυτή την κατεύθυνση. Το επίτευγμα αυτό είναι σημαντικό τόσο από μόνο του όσο και, κυρίως, λόγω του νευραλγικού ρόλου που παίζει ο κλάδος στην ανάπτυξη.

Οι τράπεζες στηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη της χώρας

Τα τελευταία χρόνια, μετά και από τη ριζική αναδιάρθρωσή του, ο τραπεζικός κλάδος συμβάλλει ουσιαστικά στην πορεία ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου όλων μας.

Με την ευκαιρία συμπλήρωσης 75 χρόνων λειτουργίας της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, θεωρούμε ότι αρμόζει να παρουσιάσουμε συνοπτικά τα σημαντικότερα επιτεύγματα των ελληνικών τραπεζών τα τελευταία χρόνια.

Ο τραπεζικός κλάδος είναι σήμερα ένας από τους πιο δυναμικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας

Οι ελληνικές τράπεζες:

1. Προσφέρουν τώρα περισσότερα και καλύτερης ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες.
2. Έχουν βελτιώσει την παραγωγικότητά τους μέσω επενδύσεων σε υψηλή τεχνολογία και σε ανθρώπινο κεφάλαιο.
3. Έχουν μειώσει σημαντικά το κόστος χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και νοικοκυριά.
4. Δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη άλλων

κλάδων της ελληνικής οικονομίας.

5. Πρωτοπορούν στη διεθνοποίηση της ελληνικής οικονομίας.
6. Προωθούν τον εκσυγχρονισμό των ελληνικών επιχειρήσεων.
7. Γίνονται πιο διαφανείς.
8. Ανταποκρίνονται ουσιαστικά στην κοινωνική ευθύνη, την οποία έχουν.

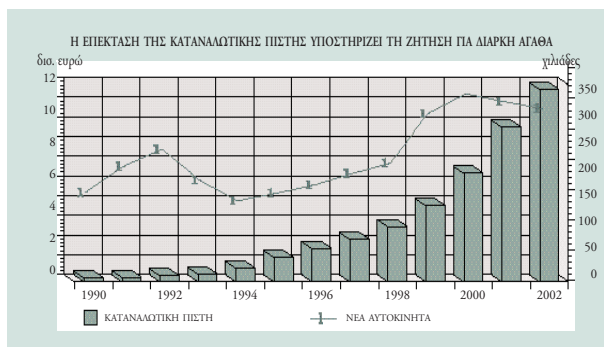
► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

□ Ευέλικτα χορηγητικά προϊόντα για τους ιδιώτες

Από στεγαστικά δάνεια ως δάνεια για διακοπές, οι τράπεζες καλύπτουν κάθε ανάγκη των ελληνικών νοικοκυριών

Τα βασικό χαρακτηριστικό των νέων υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες είναι η ευελιξία την οποία παρέχουν στο δανειολήπτη (επιχείρηση ή ιδιώτη) να επιλέγει το προϊόν που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες του, αυξάνοντας έτσι – μέσω της διευρυμένης δυνατότητας επιλογών – την ευημερία του.

Η επέκταση της καταναλωτικής πίστης επιτρέπει στα νοικοκυριά να αποκτήσουν με μεγαλύτερη ευκολία, είτε μέσω πιστωτικής κάρτας είτε μέσω δανείου, διαρκή καταναλωτικά αγαθά, κατανέμοντας σε μεγάλο χρονικό διάστημα τις δαπάνες για την αγορά των προϊόντων αυτών, χωρίς να πρέπει να έχουν αποταμιεύσει εκ των προτέρων το συνολικό ποσό που απαιτείται.

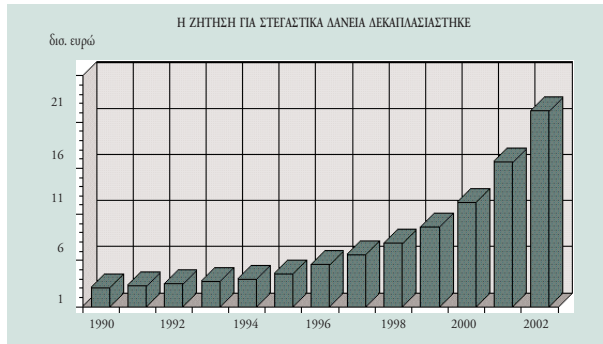
Οι Έλληνες καταναλωτές είναι σήμερα εφοδιασμένοι με πάνω από 5 εκατομμύρια πιστωτικές κάρτες με μεγάλα όρια αγορών και πιστώσεων, αποφεύγοντας έτσι την εξάρτησή τους από δανεισμό εκτός του τραπεζικού συστήμα-

τος με πολύ υψηλότερα επιτόκια. Η αξία των συναλλαγών μέσω των πιστωτικών καρτών ανέρχεται σε περίπου 5% του ΑΕΠ. Ωφελούμενοι από την “εξάπλωση” των πιστωτικών καρτών είναι και οι δεκάδες χιλιάδες ιδιοκτήτες καταστημάτων που δέχονται τις κάρτες αυτές, οι οποίες τονώνουν τη ζήτηση για τα προϊόντα τους. Τα “ανοιχτά δάνεια” πάλι δίνουν στα νοικοκυριά ένα μαξιλάρι για να καλύψουν τις ανάγκες τους οποιαδήποτε στιγμή και αν προκύψουν, χωρίς να υποχρεούνται σε άμεση αποπληρωμή του δανείου.

Τώρα πια όλο και περισσότερα ελληνικά νοικοκυριά μπορούν να πουν “σπί μου, σπιτάκι μου...”

Πέρα από τα καταναλωτικά αγαθά όμως οι τράπεζες έχουν καταφέρει να κάνουν ακόμη και την αγορά σπιτιού εύκολη υπόθεση για όλους. Η διαδικασία για τη σύναψη στεγαστικού δανείου έχει απλουστευτεί σημαντικά και τα διαθέσιμα προϊόντα στεγαστικής πίστης έχουν εμπλουτιστεί.

➤ Η έγκριση ενός στεγαστικού δανείου γίνεται πια μέσα σε λίγες ημέρες, αντί για μήνες που απαιτούνταν παλιότερα, διευκολύνοντας τους πελάτες να αγοράσουν την κατοικία της επιλογής τους. Ταυτόχρονα, οι τράπεζες είναι τώρα σε θέση να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που απαιτούνται κατά την αγορά ενός σπιτιού (π.χ. νομικός έλεγχος των τίτλων, εκτιμήσεις).

➤ Ο αριθμός των εναλλακτικών στεγαστικών δανείων έχει αυξηθεί σημαντικά. Υπάρχουν τώρα δάνεια με σταθερό επιτόκιο διάρκειας μέχρι και 30 ετών για όσους επιθυμούν την ασφάλεια του σταθερού επιτοκίου, που τους προφυλάσσει από αυξήσεις επιτοκίων σε πιθανή μεταβολή των μακροοικονομικών συνθηκών. Παράλληλα, υπάρχουν δάνεια με ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο για το

πρώτο έτος, κατά το οποίο οι νέοι ιδιοκτήτες αντιμετωπίζουν αυξημένες δαπάνες.

Επιπλέον, οι τράπεζες προσφέρουν μαζί με τα στεγαστικά δάνεια ασφαλιστική κάλυψη για το ενδεχόμενο κλοπής ή πυρκαγιάς, καθώς και για την αποπληρωμή του δανείου σε περίπτωση που ο δανειολήπτης δεν μπορεί πια να εργαστεί.

■ Νέα αποταμιευτικά προϊόντα για τους ιδιώτες

Τώρα πια οι καταθέσεις ταμειυτηρίου αποτελούν ένα μόνο από τα δεκάδες αποταμιευτικά προϊόντα που προσφέρουν οι τράπεζες.

Οι συμφωνίες επαναγοράς (repas), οι καταθέσεις προθεσμίας, οι καταθέσεις εγγυημένου κεφαλαίου, τα αμοιβαία κεφάλαια, καθώς και ορισμένα τραπεζο-ασφαλιστικά προϊόντα αποτελούν παραδείγματα μακροπρόθεσμων τραπεζικών αποταμιευτικών προϊόντων. Στο σημερινό περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, υπάρχει η δυνατότητα επιλογής μεταξύ προϊόντων που προσφέρουν εναλλακτικούς συνδυασμούς αποδόσεων και ανάληψης κινδύνων.

Οι τράπεζες
“επιβραβεύουν” τους
καταθέτες με μακροχρόνιο
αποταμιευτικό ορίζοντα

Τα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου και τα τραπεζο-ασφαλιστικά προϊόντα αποτελούν τις τελευταίες προσθήκες στα προϊόντα των τραπεζών. Τα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου έχουν συσταθεί για να εξασφαλίσουν στον αποταμιευτή το αρχικό του κεφάλαιο, σε μια εποχή όπου έχουν δημιουργηθεί μεγάλες υποαξίες, ενώ πρόσθετες αποδόσεις εξαρτώνται από την πορεία του νομίσματος ή του χρηματιστηριακού δείκτη, με τα οποία είναι συνδεδεμένο το συγκεκριμένο προϊόν. Το ότι οι αποταμιευτές αναζητούσαν τέτοιου είδους προϊόντα φαίνεται από τη ζήτηση που έχει σημειωθεί για αυτά.

Τα τραπεζο-ασφαλιστικά προϊόντα, εξάλλου, συνδυάζουν χαρακτηριστικά ενός καταθετικού προϊόντος μεγάλης διάρκειας με εκείνα ενός ασφαλιστικού προϊόντος και ταιριάζουν ιδιαίτερα σε όσους θέλουν να αποταμιεύσουν τώρα για να έχουν μια πρόσθετη πηγή εισοδήματος μαζί με τη σύνταξή τους. Ο αποταμιευτής στο τέλος μιας περιόδου, συνήθως πάνω από 10 έτη, λαμβάνει το αρχι-

κά κατατεθειμένο ποσό προσαυξημένο με τους τόκους είτε με τη μορφή εφάπαξ πληρωμής είτε με τη μορφή μηνιαίων καταβολών.

□ Καλύτερη εξυπηρέτηση και για τις επιχειρήσεις

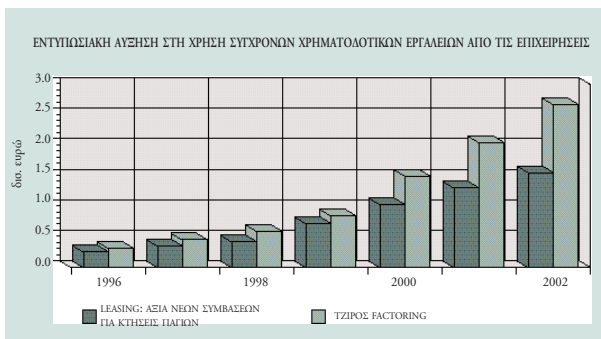
Την ίδια ευελιξία που προσφέρουν οι τράπεζες στα νοικοκυριά προσφέρουν και στις επιχειρήσεις. Πιο σημαντικά όμως, οι τράπεζες προσφέρουν στις επιχειρήσεις συνολική εξυπηρέτηση, παρέχοντάς τους έτσι ουσιαστική υποστήριξη. Τα τραπεζικά προϊόντα μπορούν να καλύψουν τόσο τις μακροχρόνιες ανάγκες των επιχειρήσεων σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό όσο και τις πολύ βραχυχρόνιες ανάγκες σε ρευστότητα.

Οι τράπεζες προσφέρουν στις επιχειρήσεις συνολική και ευέλικτη εξυπηρέτηση

➤ Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά της ελληνικής οικονομίας και για το λόγο αυτό η καλή συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και των τραπεζών είναι επωφελής για όλους. Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι τράπεζες είναι συχνά οι μόνες πηγές άντλησης κεφαλαίων. Μέχρι πρόσφατα όμως ο τραπεζικός δανεισμός γι' αυτές ήταν σε αρκετές περιπτώσεις απαγορευτικός γιατί, μεταξύ άλλων, επιβάρυνε τη ρευστότητα της επιχείρησης. Τώρα, τόσο λόγω της μείωσης του κόστους χρηματοδότησης, όσο και μέσω των νέων διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να “δανειστούν” χωρίς υπέρμετρη επιβάρυνση της ρευστότητάς τους.

Τα προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) τους επιτρέπουν να αποκτήσουν διαρκή αγαθά που αποσβένονται γρήγορα (π.χ.

αυτοκίνητα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές) με σταδιακή αποπληρωμή, χωρίς να περιορίζουν τη ρευστότητά τους. Ταυτόχρονα, μέσω των προϊόντων πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), οι επιχειρήσεις μπορούν να προ-

εξοφλούν τα έσοδά τους, ικανοποιώντας έτσι την ανάγκη για ρευστότητα, χωρίς προσφυγή σε τραπεζικό δανεισμό.

Οι τράπεζες υποστηρίζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τη ραχοκοκκαλιά της ελληνικής οικονομίας

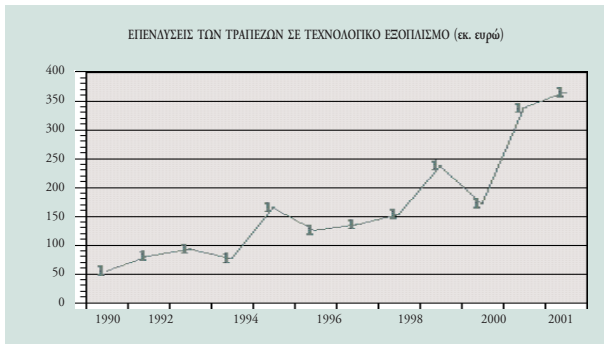
Μια πρόσθετη σημαντική υπηρεσία που προσφέρουν τώρα οι τράπεζες στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η μεσο-λάβση “εκ μέρους” τους για την εξασφάλιση πόρων από το Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Γ' ΚΠΣ). Η πρόσβαση στους πόρους αυτούς δεν είναι εύκολη υπόθεση για αρκετές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν έχουν την απαραίτητη τεχνογνωσία. Για το λόγο αυτό οι τράπεζες έχουν αναλάβει να λειτουργούν ως “ενδιάμεσος φορέας” ανάμεσα στη διαχειριστική αρχή και αυτές τις επιχειρήσεις.

➤ Και για τις μεγάλες επιχειρήσεις όμως η εξυπηρέτηση που προσφέρουν οι τράπεζες έχει αισθητή βελτίωση. Η βελτίωση αυτή φαίνεται τόσο από την απλοποίηση των διαδικασιών στις συναλλαγές των επιχειρήσεων με τις τράπεζες, όσο και από την εισαγωγή διευρυμένων δυνατοτήτων για δανεισμό. Στο παρελθόν ακόμη και οι μεγάλες επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν σε αρκετές περιπτώσεις περιορισμούς στα ποσά που μπορούσαν να δανειστούν από τις τράπεζες. Οι τράπεζες ήταν συχνά αρνητικές σε περιπτώσεις που υπήρχαν αιτήματα για δανεισμό μεγάλων ποσών, εφόσον δεν μπορούσαν να αναλάβουν τον κίνδυνο. Μέσω των κοινοπρακτικών δανείων, που πρόσφατα εισήγαγαν οι τράπεζες, οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να δανειστούν μεγάλα ποσά απαραίτητα για την αγορά παγίων, αφού τώρα ο κίνδυνος μπορεί να μοιραστεί μεταξύ τραπεζών.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΧΟΥΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΜΕΣΩ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Οι βελτιώσεις στα προϊόντα και τις υπηρεσίες στις οποίες αναφερθήκαμε, έγιναν με σημαντικές επενδύσεις σε υψηλή τεχνολογία και ανθρώπινο κεφάλαιο.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 οι ελληνικές τράπεζες έχουν

επενδύσει μεγάλα ποσά για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό τους. Πιο συγκεκριμένα, στο διάστημα 1990-2001 οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου των τραπεζών ανήλθαν σε 2 δισ. ευρώ.

Οι δαπάνες τεχνολογικού

εκσυγχρονισμού αφορούν τόσο σε συστήματα μηχανογράφησης των τραπεζικών εργασιών, όσο και σε εξοπλισμό που απαιτείται για την προώθηση εναλλακτικών δικτύων διανομής των προϊόντων: αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ATMs), τηλεφωνική τραπεζική και τραπεζική μέσω του διαδικτύου.

Η χρήση των νέων τεχνολογιών δίνει στις τράπεζες τη δυνατότητα:

- Να προσφέρουν καλύτερης ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες
- Να βελτιώσουν την εσωτερική λειτουργία τους
- Να βελτιώσουν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες είναι πως η μετάβαση των συστημάτων πληρωμών σε ευρώ, τόσο σε λογιστική όσο και σε φυσική μορφή, έγινε χωρίς την παραμικρή ταλαιπωρία των πελατών.

Οι πελάτες είναι αναμενόμενο να μην αντιλαμβάνονται άμεσα

το εύρος όλων των τεχνολογικών εφαρμογών, στις οποίες έχουν επενδύσει οι τράπεζες, εφόσον πολλές από

τις εφαρμογές αυτές χρησιμοποιούνται στην εσωτερική λειτουργία των τραπεζών. Εξάιρεση όμως

αποτελούν οι δαπάνες για την εγκατάσταση των Αυτό-

ματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (ATMs), εφαρμογή

άμεσα αντιληπτή από τους πελάτες των τραπεζών. Οι ATMs επιτρέ-

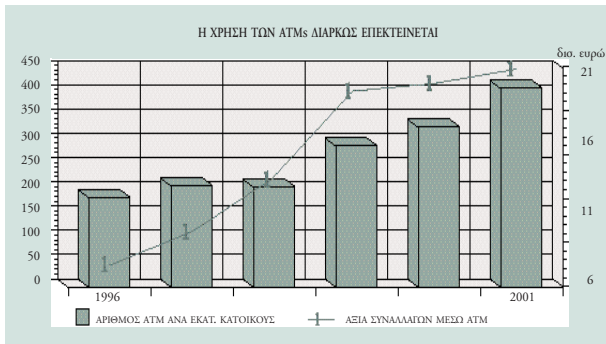
πουν στο κοινό 24ωρη πρόσβαση στις τράπεζες από περίπου 5.000

σημεία σε όλη τη χώρα για την ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση

στις καταθέσεις μας και πλήθος άλλων εργασιών (π.χ. ενημέρωση

υπολοίπων, μεταφορά ποσών κ.λπ.). Η πρόσβαση αυτή μάλιστα

Οι τράπεζες δίνουν τη δυνατότητα πληρωμής λογαριασμών από το γραφείο ή το σπίτι

δεν συνεπάγεται κανένα πρόσθετο κόστος, όταν χρησιμοποιούμε τη δική μας τράπεζα.

Ταυτόχρονα, οι τράπεζες έχουν εγκαταστήσει τον απαραίτητο εξοπλισμό για την εξυπηρέτηση των πελατών τους μέσω του τηλε-

φώνου ή του διαδικτύου. Για τους πελάτες των τραπεζών αυτό σημαίνει σημαντική εξοικονόμηση πολύτιμου χρόνου μέσα στην ημέρα, καλύτερη ποιότητα και μεγαλύτερη ευελιξία, αφού μπορούν να εκτελούν βασικές τραπεζικές εργασίες, όπως πληρωμές λογαριασμών, εξόφληση πιστωτικών καρτών, μεταφορές μεταξύ λογαριασμών, από το γραφείο ή το σπίτι.

Οι τράπεζες στηρίζουν τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης

Οι τράπεζες συμμετέχουν επίσης στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, δίνοντας τη δυνατότητα στους πελάτες τους να καταβάλλουν ηλεκτρονικά τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ) και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Ουσιαστική είναι και η υποστήριξη των συνταξιούχων, των οποίων η σύνταξη τώρα πιστώνεται αυτόματα στο λογαριασμό τους.

Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών πληρωμών (συντάξεις, μισθοδοσίες) έχει αυξήσει την ταχύτητα των πληρωμών, περιορίζοντας ταυτόχρονα τις συναλλαγές με μετρητά, αυξάνοντας έτσι την ασφάλεια των συναλλαγών.

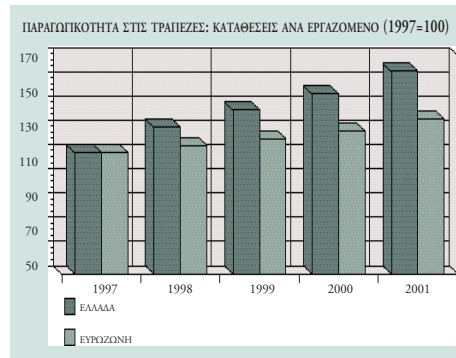
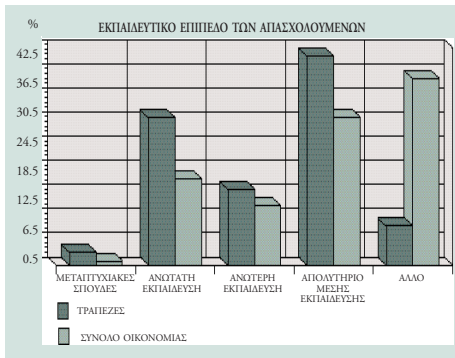
Η βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων, στα οποία οι τράπεζες έχουν επενδύσει σημαντικά ποσά, φαίνεται και από το γεγονός ότι, ενώ μέσα στο διάστημα 2000-2002 η συνολική χρηματοδότηση των τραπεζών προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά έχει αυξηθεί κατά περίπου 45%, το ποσοστό των μη εκτοκισζομένων δανείων βαίνει μειούμενο.

□ **Το προσωπικό του χρηματοπιστωτικού κλάδου έχει πολύ υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο**

Η χρήση των νέων τεχνολογιών και η διάθεση των νέων προϊόντων προϋποθέτουν την ύπαρξη ειδικευμένου προσωπικού. Για το σκοπό αυτό οι τράπεζες έχουν φροντίσει για την πρόσληψη ειδικευμένων στελεχών και για την εκπαίδευση του προσωπικού τους.

Το εκπαιδευμένο προσωπικό είναι αναγκαίο για μια σύγχρονη τράπεζα

Ως αποτέλεσμα, οι απασχολούμενοι στον τραπεζικό κλάδο έχουν πολύ υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο από τους απασχολούμενους σε άλλους κλάδους.

□ **Η παραγωγικότητα του κλάδου αυξάνεται με υψηλό ρυθμό**

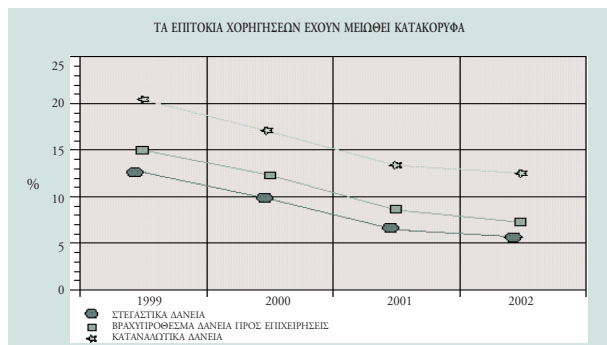
Οι επενδύσεις σε υψηλή τεχνολογία, καθώς και οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας των τραπεζών. Αυτό πιστοποιείται τόσο από τους ίδιους τους πελάτες των τραπεζών, που δηλώνουν ότι έχει βελτιωθεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (Παρουσίαση αποτελεσμάτων για έρευνα της κοινής γνώμης, Ιούλιος 2002), όσο και από μετρήσεις της παραγωγικότητας της εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, η παραγωγικότητα μετρούμενη ως καταθέσεις ανά εργαζόμενο έχει σημειώσει τα τελευταία χρόνια πολύ μεγαλύτερη αύξηση στην Ελλάδα από ό,τι στην Ευρωζώνη.

▷ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΧΟΥΝ ΜΕΙΩΣΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Η βελτίωση της λειτουργικής δομής των τραπεζών, μαζί με την είσοδο στην Ευρωζώνη και τον αυξημένο ανταγωνισμό στον κλάδο, είχαν ως συνέπεια τα τραπεζικά επιτόκια να μειωθούν σημαντικά τα τελευταία χρόνια και να έχουν συγκλίνει πια προς τα αντίστοιχα στην Ευρωζώνη. Τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων στην Ελλάδα είναι τώρα χαμηλότερα από ό,τι στην Ευρωζώνη, ενώ τα επιτόκια για το μακροπρόθεσμο δανεισμό των επιχειρήσεων είναι κοντά στο 6%.

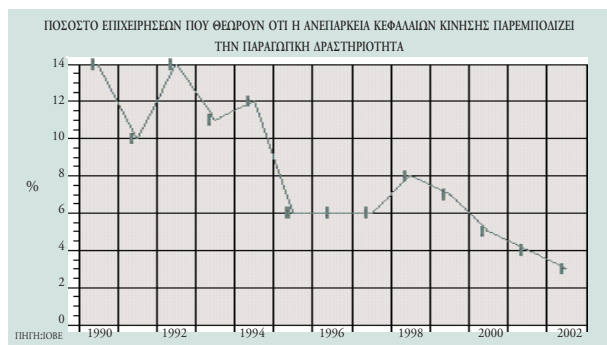
Με τα σημερινά επιτόκια:

- Η δόση ενός στεγαστικού δανείου δεν διαφέρει από το ενοίκιο.
- Οι επιχειρήσεις δηλώνουν, σε έρευνα του ΙΟΒΕ, ότι το κόστος χρηματοδότησης δεν αποτελεί πια πρόσκομμα στην παραγωγική δραστηριότητα.

Το κόστος χρηματοδότησης θα μειωθεί ακόμη περισσότερο, όταν λειτουργήσει πλήρως μέσα στο 2003, το γραφείο πίστης της εταιρείας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, το οποίο θα δώσει τη δυνατότητα πληρέστερης αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοδοτούμενων.

Αυτό θα επιτρέψει στις τράπεζες να έχουν διαφορετικά επιτόκια για τους πελάτες τους, ανάλογα με την πιστοληπτική τους ικανότητα.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΛΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι νέες υπηρεσίες που προσφέρουν οι τράπεζες, κυρίως όσον αφορά στα εναλλακτικά δίκτυα διανομής (π.χ. τηλεφωνική τραπεζική, τραπεζική μέσω του διαδικτύου), έχουν δημιουργήσει την απαραίτητη ζήτηση για την ανάπτυξη άλλων κλάδων της οικονομίας.

Οι τράπεζες δημιούργησαν την απαραίτητη ζήτηση για την ανάπτυξη ορισμένων κλάδων και...

Δύο από τους κλάδους που επωφελήθηκαν από τον εκσυγχρονισμό των τραπεζών είναι οι κλάδοι της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών (σταθερής και κινητής τηλεφωνίας). Η αυξημένη ζήτηση για μηχανολογικό εξοπλισμό από τις τράπεζες, επέτρεψε και στους δύο κλάδους να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας. Επιπλέον, οι τράπεζες σε συνεργασία με τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών προσφέρουν νέες υπηρεσίες, που απαιτούν τη συνεργασία των δύο κλάδων (τραπεζική μέσω διαδικτύου και τηλεφωνική τραπεζική).

... την προσφορά για την επάνοδο άλλων κλάδων στην Ελλάδα

Ταυτόχρονα, η βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες είχαν ως αποτέλεσμα τη στροφή άλλων κλάδων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, όπως π.χ. ο ναυτιλιακός, που παραδοσιακά χρησιμοποιούσε χρηματοπιστωτικές εταιρείες του εξωτερικού, μολονότι οι περισσότερες ναυτιλιακές επιχειρήσεις είναι ελληνικές. Η βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης από τις ελληνικές τράπεζες, καθώς και η δυνατότητα σύναψης κοινοπρακτικών δανείων, είχε ως αποτέλεσμα οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις να στραφούν σε ελληνικές τράπεζες και να αποφασίσουν τη σταδιακή επαναφορά των δραστηριοτήτων τους στην Ελλάδα.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τα τελευταία χρόνια οι ελληνικές τράπεζες, στην προσπάθειά τους να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη λειτουργία σε μια αναπτυσσόμενη αγορά 55 εκατομμυρίων πολιτών,

επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους και στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ιδιαίτερα στις αγορές των βαλκανικών χωρών. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο διάστημα 1990-2002 οι ελληνικές τράπεζες επένδυσαν 550 εκατομμύρια ευρώ για την επέκτασή τους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν σημαντική παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Οι ελληνικές τράπεζες προσφέρουν σημαντική υποστήριξη στις ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αυτή, ενώ αποκτούν ταυτόχρονα σημαντικό ρόλο στις τοπικές αγορές ιδιωτών και επιχειρήσεων. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται ο διεθνής χαρακτήρας των ελληνικών τραπεζών, τίθενται οι προοπτικές για τη διεύρυνση των πηγών εισροής άδελων πόρων στη χώρα, και δίνεται ώθηση στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΡΩΘΟΥΝ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μέσω της παροχής φτηνής και σταθερής χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης και επενδύσεις, οι τράπεζες προσφέρουν στις ελληνικές επιχειρήσεις ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, που μέχρι τώρα απολάμβαναν μόνο οι επιχειρήσεις στις άλλες χώρες της Ευρωζώνης.

Οι τράπεζες ωθούν τις επιχειρήσεις στην υιοθέτηση μιας περισσότερο ορθολογικής συμπεριφοράς σε συμμόρφωση με τις σύγχρονες αρχές διοίκησης επιχειρήσεων

Ωστόσο μια άλλη, λιγότερο προφανής επίδραση της μεσολάβησης του τραπεζικού συστήματος στη λειτουργία των επιχειρήσεων είναι η έμμεση αύξηση της αποδοτικότητάς τους. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω των απαιτήσεων για πληροφόρηση, που επιβάλλουν οι τράπεζες στους υποψήφιους δανειολήπτες. Οι δανειολήπτες αναγκάζονται με τον τρόπο αυτό να αλλάξουν νοοτροπία και πρακτικές, με άλλα λόγια να εκσυγχρονίσουν τον τρόπο λειτουργίας τους.

Ας σημειωθεί ότι το βάρος της πιστοληπτικής αξιολόγησης των επιχειρήσεων έχει μετατεθεί τα τελευταία χρόνια από την ύπαρξη επαρκών εμπράγματων εξασφαλίσεων (ενέχυρο,

υποθήκη) στην “ποιότητα” των οικονομικών τους στοιχείων. Στη νέα αυτή φιλοσοφία εξασφάλισης της αποπληρωμής ενός δανείου αποσκοπεί και η εισαγωγή σύγχρονων διαδικασιών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών, οι οποίες βασίζονται στην αξιολόγηση των ταμειακών τους ροών και τη σταθερότητα των εισοδημάτων τους.

Οι τράπεζες, προκειμένου να αξιολογήσουν πλέον την πιστοληπτική ικανότητα των επιχειρήσεων:

- δίνουν έμφαση στην επαρκή ρευστότητα και την υγιή κερδοφορία τους,
- ζητούν τη γνωστοποίηση της στρατηγικής τους και την ύπαρξη επιχειρηματικού σχεδίου (business plan),
- απαιτούν μεγαλύτερη διαφάνεια στα οικονομικά στοιχεία τους και γενικά στην πληροφόρηση “προς τρίτους”.

Τα οφέλη για το σύνολο της οικονομίας από τη διαδικασία εξορθολογισμού και εξυγίανσης είναι ανυπολόγιστα.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΙΟ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ

Οι τράπεζες διαρκώς βελτιώνουν την ενημέρωση των καταναλωτών, ιδιωτών και επιχειρήσεων για τα προϊόντα τους, ενισχύοντας έτσι τη διαφάνεια των συναλλαγών. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι:

➤ Όλες οι ελληνικές τράπεζες έχουν την υποχρέωση να παρέχουν πλήρη και σαφή ενημέρωση στους πελάτες τους για τους όρους των συμβάσεων που συνάπτουν.

➤ Επιπλέον όλες οι ελληνικές τράπεζες έχουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, όπου περιγράφουν λεπτομερώς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διαθέτουν.

Αισθητή βελτίωση της διαφάνειας στις σχέσεις μεταξύ τραπεζών και πελατών

Ωστόσο, οι τράπεζες αναγνωρίζουν ότι παρά τις προσπάθειες που κάνουν για τη βελτίωση προϊόντων και υπηρεσιών είναι δυνατόν να υπάρχουν παράπονα από τους πελάτες τους. Για το σκοπό αυτό το 1999 θεσπίστηκε, από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, ο

θεσμός του Τραπεζικού Μεσολαβητή ως ανεξάρτητος θεσμός για τη δίκαιη, αμερόληπτη και με διαφανείς διαδικασίες εξέταση των διαφορών των ιδιωτών συναλλασσομένων με τις τράπεζες, με στόχο τη φιλική διευθέτησή τους σε σύντομο χρόνο.

Τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι τράπεζες πιστοποιούν οι ίδιοι οι πελάτες των τραπεζών. Σε έρευνα που έγινε το 2002 για λογαριασμό της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, το 35% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι οι υπηρεσίες των τραπεζών τα 2-3 τελευταία χρόνια έχουν βελτιωθεί.

► ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ

Όλοι οι φορείς μιας κοινωνίας και μιας οικονομίας έχουν την υποχρέωση να στηρίζουν την ομαλή κοινωνική ζωή και την πρόοδο της κοινωνίας. Οι ελληνικές τράπεζες, όχι μόνο αναγνωρίζουν την υποχρέωσή τους αυτή, αλλά ανταποκρίνονται ουσιαστικά στην κοινωνική ευθύνη, την οποία έχουν. Ως ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες της χώρας, απασχολώντας περίπου 60 χιλιάδες άτομα, προσφέρουν πλήθος παροχών στους δικούς τους εργαζομένους. Το κοινωνικό τους έργο όμως είναι πολύ ευρύτερο. Η υποστήριξη που παρέχουν δεν αφορά μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως στην υποστήριξη των σεισμοπλήκτων με 6 εκατ. ευρώ μετά το σεισμό της Αθήνας το 1999, αλλά είναι διαρκής. Οι τράπεζες μόνο μέσα στο 2001 έδωσαν περίπου 10 εκατ. ευρώ με σκοπό:

Οι τράπεζες αναγνωρίζουν τη σημασία του κοινωνικού έργου και φροντίζουν για την εξέλιξη της κοινωνίας και του πολιτισμού

- να υποστηρίξουν ενεργά, μέσω των χορηγιών τους, ομάδες του πληθυσμού, οι οποίες έχουν ανάγκη οικονομικής βοήθειας,
- να ενισχύσουν προγράμματα τοπικών φορέων που έχουν ως αντικείμενο την παιδική μέριμνα και την υγεία,
- να στηρίξουν ερευνητικά προγράμματα,
- να φροντίσουν για τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονο-

μιάς και να υποστηρίξουν πολιτιστικές εκδηλώσεις σε όλους τους τομείς,

- να μειώσουν την επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τις δικές τους εργασίες, χρηματοδοτώντας προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος και παραγωγής εναλλακτικών μορφών ενέργειας,
- να συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση αθλητικών ομάδων και εκδηλώσεων-γεγονότων.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Πρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Αντιπρόεδροι

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος Alpha Bank

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος

Μέλη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
*Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας EFG Eurobank Ergasias*

ΠΙΕΤΡΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ
*Διοικητής
Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος*

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΛΛΑΣ
*Πρόεδρος
Τράπεζας Πειραιώς*

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΡΩΤΟΣ
*Γενικός Διευθυντής
Citibank PLC*

ΑΝΤΩΝΗΣ ΧΑΣΙΩΤΗΣ
*Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ
*Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας Αττικής*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ
*Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Aspis Bank*

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΤΑΛΑΚΗΣ
*Υποδιοικητής
Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος*

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ
*Γενικός Γραμματέας
Ενώσης Ελληνικών Τραπεζών*

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Πρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Αναπληρωτής Προέδρου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΤΑΛΑΚΗΣ
Υποδιοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Μέλη

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
*Εντεταλμένος Σύμβουλος -
Γενικός Διευθυντής
Alpha Bank*

ΒΥΡΩΝ ΜΠΑΛΛΗΣ
*Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας EFG Eurobank Ergasias*

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΡΑΓΓΕΤΗΣ
*Γενικός Διευθυντής
Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΙΑΝΙΚΟΣ
*Υποδιοικητής
Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος*

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΕΚΚΑΚΟΣ
*Γενικός Διευθυντής
Τράπεζας Πειραιώς*

ΛΑΜΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
*Financial Controller Head
Citibank PLC*

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΛΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
*Διευθύνων Σύμβουλος
Εγνατίας Τράπεζας*

ANNA ΠΟΥΣΚΟΥΡΗ-REICHE
*Γενικός Διευθυντής
HypoVereinsbank*

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ
*Γενικός Γραμματέας
Ενώσης Ελληνικών Τραπεζών*

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ALPHA BANK
ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ
CITIBANK INTERNATIONAL PLC
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ
E.T.B.A.
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΕΛΛΑΣ)
NOVABANK
ASPIS BANK
HYPOVEREINSBANK
FBB / FIRST BUSINESS BANK
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΩΜΕΓΑ
PROBANK
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ &
ΔΑΝΕΙΩΝ
UNIT BANK
HSBC BANK PLC
ABN - AMRO BANK
SOCIETE GENERALE
BNP PARIBAS (HELLAS)
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
MARFIN BANK
BANK OF AMERICA N.A.
PROTON ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING
ΕΘΝΙΚΗ LEASING
EFG EUROBANK ERGASIAS-
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ
ALPHA LEASING